

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. V. H.**, bývajúceho v M., proti žalovanej **JUDr. D. M.**, advokátke so sídlom Advokátskej kancelárie v B., **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 25 C 97/2005, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 16. februára 2007, č.k. 25 C 97/2005 – 18 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. marca 2008, sp.zn. 8 Co 338/2007, takto

r o z h o d o l :

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 16. februára 2007 č.k. 25 C 97/2005 – 18 **z a s t a v u j e .**

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. marca 2008 sp.zn. 8 Co 338/2007 **o d m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením zo 16. februára 2007, č.k. 25 C 97/2005 - 18 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danej veci neboli splnené podmienky pre vyhovenie žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že sa jedná o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením z 26. marca 2008 sp.zn. 8 Co 338/2007, uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p.

potvrdil. Stotožnil sa s právnym záverom súdu prvého stupňa, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre oslobodenie žalobcu od súdnych poplatkov.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo 16. februára 2007, č.k. 25 C 97/2005 - 18 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 26. marca 2008 sp.zn. 8 Co 338/2007 napadol žalobca dovolaním, ktoré odôvodnil tým, že všeobecné súdy nesprávne posúdili splnenie podmienok pre jeho oslobodenie od súdnych poplatkov, čím došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Nesúhlasil so záverom súdov, že ide zrejme o bezúspešné uplatňovanie práva. Z uvedených dôvodov žiadal, aby dovolací súd uznesenia všeobecných súdov zrušil ako nezákonné.

Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), predovšetkým skúmal, či vôbec môže konať o mimoriadnom opravnom prostriedku žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 16. februára 2007 č.k. 25 C 97/2005 - 18, ktorý v dovolaní výslovne tiež napáda. Dospel k záveru, že konanie o jeho dovolaní treba v tejto časti zastaviť podľa § 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. účastník konania môže dovolaním napadnúť iba právoplatné rozhodnutia *odvolacieho* súdu. Odvolacím súdom je krajský súd, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu (§ 10 ods. 1 O.s.p.) a Najvyšší súd Slovenskej republiky, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je spôsobilým predmetom dovolania; nemožno ho týmto mimoriadnym opravným prostriedkom napádať, a to ani vtedy, ak by konanie okresného súdu malo procesné vady vymenované v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. [pravda, vyššie uvedené nevylučuje, aby dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvého stupňa v prípade, ak má vady, pre ktoré zrušuje rozhodnutie odvolacieho súdu (§ 243b ods. 3 O.s.p.)].

Keďže dovolanie môže byť podané len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Nedostatok funkčnej príslušnosti súdu na prejednanie veci, inak patriacej do právomoci súdov, je neodstrániteľným nedostatkom

podmienky konania, ktoré musí mať za následok zastavenie dovolacieho konania (§ 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.).

Z týchto dôvodov o dovolaní žalobcu v časti týkajúcej sa uznesenia súdu prvého stupňa rozhodol tak, ako je to uvedené v prvom výroku tohto uznesenia.

Ako už bolo vyššie uvedené, dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008 platí, že dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd svojím uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým žalobcovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Dovolanie žalobcu nesmeruje ani proti uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na to by prípustnosť dovolania žalobcu prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať

pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné.

Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalobca namietal, že konanie je v danom prípade postihnuté procesnou vadou, lebo v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Z obsahu dovolania žalobcu je zrejmé, že odňatie možnosti konať pred súdom stotožnil s nesprávnym právnym posúdením veci, keď odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru o nesplnení podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Dovolací súd poznamenáva, že nepriznaním oslobodenia od súdnych poplatkov, nebola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom konať. Tento záver odôvodňuje predovšetkým skutočnosť, že Občiansky súdny poriadok dáva odňatie možnosti pred súdom konať výslovne do súvislosti s faktickým procesným postupom súdu, nie s jeho právnym posúdením určitej otázky (vrátane otázky splnenia podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia žalobcu boli opodstatnené, vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych

skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Z dôvodu, že prípustnosť dovolania žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. marca 2008, sp.zn. 8 Co 338/2007 nevyplýva z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., a procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. v dovolacom konaní nevyšli najavo, dospel dovolací súd k záveru, že v danej veci ide o dovolanie smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré podľa Občianskeho súdneho poriadku nemožno týmto opravným prostriedkom napadnúť. Dovolanie žalobcu preto podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako neprípustné odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky úspešnej žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 9. septembra 2009

JUDr. Ladislav G ó r á s z ,v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková